

Hans Jacob Sørensen: Det staar selvfølgelig den højtærede Landbrugsminister fuldkommen frit for, om han vil svare paa de Spørgsmaal, Tingets Medlemmer stiller til ham, eller ikke. Jeg maa jo konstatere, at de Spørgsmaal, som jeg stillede til den højtærede Minister, og som jeg mener er af ikke ringe Interesse, har han ikke i mindste Maade svaret paa. Jeg maa da nøjes med intet Svar at faa fra den højtærede Minister, men intet Svar kan paa den anden Side ogsaa være et Svar. Jeg nævner, at der i § 5 i Ekspropriations-Loven i Modsætning til, hvad der var Tilfældet i 1919, nu er skrevet:

„Til Erhvervelse af Arealer til Havelodder alene kan Ekspropriation finde Sted, naar Kommunen efter Statens Jordlovsudvalgs Skøn ikke selv ejer fornøden Jord til Fyldestgørelse af de Krav, der fremsættes af dens Beboere om passende Havelodder.“

Jeg behøver ikke megen Fantasi for at sætte mig ind i den Tankegang, der har ligget til Grund herfor. Det er Tankegangen: vi maa tilfredsstille vore Vælgere stadig væk mere og mere, vi har sagt til dem paa en Række Omraader: kræv blot, det er Staten, det er Samfundet, der maa yde det, som I kræver! Man er nu fra socialistisk Side gaaet til at sige til Byernes Beboere: Kræv blot Havelodder, og Staten, gennem Kommunen, skal skaffe jer dem! Jeg tænker, at med denne Tilføjelse mener man: Vid det, men tal ikke for meget derom, for vi har de Radikale med indtil videre, vi haaber at holde dem dør; naar vi blot naar vort Maal, saa har vi naaet det, der er Hovedsagen!

Pinholt: En Del ærede Medlemmer har spurgt om mit Standpunkt i denne Debat, og sidst tror jeg, at det ærede Medlem Hr. Mads Larsen har rettet nogle Spørgsmaal til mig, som jeg ikke hørte, fordi jeg var nede under denne lange Forhandling for at faa en Forfriskning, en Kop Kaffe; det kan man jo trænge til under en saadan Forhandling. Men jeg vil gerne sige, at naar jeg ikke vil kunne give disse Lovforslag min Stemme, og naar jeg mener, at en Forhandling om dem er frugtesløs, hvis man vil opretholde de Krav, der her er stillet om Ekspropriation og om, at Statsfæste skal være den raadende Brugsform for Jord her i Landet, saa er det, fordi jeg betragter begge Dele som rent socialistiske, og jeg betragter denne Lovgivning som Indledning til en afgjort socialistisk Lovgivning paa Jordlovsomraadet. Derfor er det mig ogsaa ganske ubegribeligt, at det radikale Venstre har kunnet gaa med til dette. Tidligere har de Radikale

ikke kunnet gaa med, og hvis de nu gaar med til det og faar det vedtaget, maa de efter min Mening stryge Venstrenavnet, saa kan de ikke bære det længere, saa er de et socialistisk Parti ligesom de andre. Og det er vel ogsaa Meningen; jeg vil antage, at de socialdemokratiske Medlemmer af Regeringen netop har ønsket at afklæde dem den sidste Rest af den Liberalisme, som de gerne ønsker at gaa med.

Efter min Mening er det fuldkommen Uret at indføre en Ekspropriationsbestemmelse, hvorefter man køber Jorden til en ubillig Pris, og hvorefter man opstiller Statens Jordlovsudvalg som en Eksekutiv-Komité, der afgør, om en Mand dyrker sin Jord ret eller ikke, godt eller ikke, og hvis den bestemmer, at han ikke dyrker den godt, saa kan der kræves, at han skal afstaa en væsentlig Del af den. Og dette betragter jeg som det første afgørende Skridt paa den Bane. Jeg har siddet i Landbokommissionen, som blev nedsat i 1911, og jeg maa sige, at i denne holdt man sig afgjort borte fra Ekspropriationen, og man gik afgjort imod Fæsteformen. Det ærede Medlem Hr. Hans Rasmussen stillede i Landbokommissionen et Forslag om, at Forslaget om Formen for Besiddelse af Jord i offentligt Eje skulde kaldes „Forslag om offentligt Arvefæste“, men det blev ikke vedtaget, det vilde man ikke gaa med til, idet man ønskede, at Besiddelsesformen for den Jord, som var i Statens Eje, skulde være Ejendomsforholdet saa nær som paa nogen Maade muligt. Jeg ser jo ogsaa et Fingerpeg i den Ændring, man har givet § 8; i Stedet for, at der staar i den gældende Lov, at med disse Indskrænkninger skal man udøve „den fulde“ Raadighed over Bruget, siger man nu: almindelig Ejendomsret; saaledes har man ændret det i Forhold til den nuværende Lov.

Jeg er derfor afgjort imod disse Lovforslag i den Form, de har. Jeg ønsker, som det ogsaa er udtalt af mit Partis Ordfører (Madsen-Mygdal), at de, der skal bruge de to Love, skal stilles ens i Starten. Og jeg vil mene, at Danmarks Ungdom saa selv maa vælge, hvilken Brugsform den vil have. I mine Tanker er det saaledes, at faar vi et *almindeligt* Statsfæste for Jordbruget i Danmark, da vil ogsaa det danske Jordbrugs store Produktionskraft afgjort svækkes. Hvis man i en Tid som den, vi havde f. Eks. i 80'erne, havde haft dette, saa vilde man have vendt sig til Staten og spurgt: Hvad kan I give i Nedsættelse? i Stedet for at sætte al sin Energi og megen Kapital ind paa at komme over den Vanskelighed, man havde. Aldrig vilde vi være kommet